

Radošais tūrisms – jauna tūrisma forma vai modīgs jēdziens?

Jānis Kalnačs

Vidzemes Augstskola

“radošais pavērsiens” mūsdienu sabiedrībā
(radošums, radošās industrijas, radošie kvartāli, radošie klasteri u.c)

radoša grāmatvedība??? radoša politika???

“Radošā Latvija” attīstības plānošanas dokuments kultūras politikā
2014.-2020. gadam

“Radošā Eiropa” ES kultūrpolitikas dokuments 2014.-2020. gadam

UNESCO radošo pilsētu tīkls 2004.g. (literatūra, kino, tautas
māksla, dizains, gastronomija, mūzika un mēdiju māksla).

Radošais tūrisms.

Kas tajā patiešām jauns?

Kultūras un radīšanas jēdzienu paplašināšanās

Radošums kā jauna pieredze/ pieredzējums / izjūtas

Cīņa par vietu globālajā tūrisma tirgū

Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana
veicina radošā tūrisma attīstību

Pēdējos gados daudz konferenču un publikāciju par radošumu un tūrismu

2005. gadā Barselonā konference “Tūrisms radošums un attīstība”.

4 grāmatīņu komplekts “**From cultural tourism to creative tourism**” (ATLAS, 2008)

1. The changing context of cultural tourism.
2. Changing structures of collaboration.
3. Changing places – The spatial challenge of creativity.
4. **Changing experiences – the development of creative tourism.**

Tourism, Creativity and Development (Routledge, 2008)

Karolina Buczkowska. Cultural tourism - heritage, arts and creativity. (Poznan, 2011.)

Radošā tūrisma definīcija

Jauns kultūras tūrisma paveids, kurā tūristi ne tikai iepazīst/vēro, bet arī praktiski apgūst vienkāršākās iemaņas amatniecībā, ēdienu un dzērienu gatavošanā, dažādās radošās jomās.

(J.Kalnačs 2006)

Radošā tūrisma aizsākums

EUROTĒX projekts 1990. gadu otrā puse

Radošais (kultūras) tūrisms

Termins radies 2000. gada 24. janvārī.
(Gregs Ričards, Krispins Reimonds)

Radošā tūrisma definīcija

„Radošais tūrisms – tūrisma veids, kas apmeklētājiem piedāvā attīstīt radošo potenciālu aktīvi piedalotiesursos un apgūstot pieredzi, kas raksturīga brīvdienu galamērķa kultūrai.”

(G. Ričardss, K. Reimonds 2000)

Radošā tūrisma definīcija

“Ilgspējīgākā tūrisma forma, kas nodrošina iespēju autentiski izjust vietējo kultūru neformāli, praktiskās nodarbībās darbnīcās un radošos pieredzējumos.”

(Krispins Reimonds 2007.)

Radošā tūrisma definīcija

“Radošais tūrisms ir ceļojums, kurā tiecas pēc autentiska pieredzējuma un līdzdalības, apgūstot mākslu, mantojumu vai kādai vietai īpaši raksturīgas īpašības un kas ietver saskarsmi ar vietējiem iedzīvotājiem, kas rada dzīvo kultūru.”

(UNESCO Radošo pilsētu tīkls, 2006.)

Pavisam radošs izbrauciens. CHARTS seminārs Gulbenē 2013.

Bērzu sulas produktu baudīšana Ikšķilē

Radošā tūrisma nodarbes

Ēdienu gatavošana.

Amatniecība (aušana, adīšana, šūšana, dārglietu gatavošana, mežģīņu darināšana, filca, ādas apstrāde, grozu pīšana u.c.)

Dalība teātra uzvedumos.

Ziedu kārtošana.

Valodu mācīšanās.

Muzicēšana

Gleznošana un zīmēšana.

Tēlniecība.

Fotografēšana

Dzejoļu un prozas rakstīšana.

Vīna darināšana

un daudzas citas...

Radošā tūrisma savdabība

Autentisks pieredzējums

Ilgspējīgs un atjaunojams resurss

Interaktivitāte

Eksperimentēšana

Biežāk individuāliem apmeklētājiem/
ceļotājiem, nelielām grupām

Radošā tūrisma formas

Radošās ainas - radošas un inovatīvas darbības, ko var izmantot pasīvām tūristu darbībām.

Radošās vietas - teritorijas, kurās darbojas radoši cilvēki un kuru saistošā atmosfēra piesaista apmeklētājus

Radošais tūrisms – tūristu aktīva iesaistīšanās radošās darbībās un prasmju attīstīšanā, kas rada iespējas veidot tūristu pieredzējumus

G. Ričardss un Dž. Vilsone

Daži labi radošā tūrisma piemēri

Cilvēka sajūtu –redzes, taustes, dzirdes, ožas-
izmantošana

Brīvprātīgo tūrisms Vojvodinā (Serbijā)

*Centieni radīt specifisko “vietas sajūtu”
Monmautšīrā (Velsā)*

Somu un vietējo iedzīvotāju sadarbība Namībijā

Faktori, kas raksturo sekmīgus kultūras tūrisma galamērķus

Radošas nodarbes un vietas atmosfēra

Pievilcīga tēla radīšana

Produktā apvienoti vairāki elementi

Ilgtermiņa domāšana

Izprot apmeklētāja vēlmes

G.Ričardss 2007

Jaunākās tendences kultūras tūrismā

Pievēršanās kultūras nemateriālajiem elementiem

Kultūras pievilcību eksplozija, kas pārspēj pieprasījumu

Ekonomiskās nozīmes pieaugums

Kultūras tūrisma komercializācija

Notikumi un pasākumi rosina nepieciešamību piedalīties

Lielu un maza apjomu vilinājumu nošķiršanās/diferenciācija

Radošums kā personīgās attīstības forma

Joprojām augoša tūrisma forma

G.Ričardss 2001, 2007

Radošais tūrisms = alternatīvais tūrisms ?

“A-Z maršruts”

“Pilsētas safari”

janis.kalnacs@va.lv
